

VIII. Det særlige politiske udvalg.

Det særlige politiske udvalg valgte Luis Hierro Gambardella (Uruguay) til næstformand og Mohamed Mahjoubi (Marokko) til rapportør.

Plenarforsamlingen tildelte udvalget følgende dagsordenspunkter:

33. Virkningerne af atomudstråling.
34. Den sydafrikanske regerings apartheidpolitik.
35. FN's hjælpeorganisation for Palæstinaflygtninge i Det mellemste Østen (UNRWA).
36. Omfattende gennemgang af alle sider af hele spørgsmålet om fredsbevarende operationer.
101. Beretning fra det særlige udvalg til undersøgelse af israelske handlinger, der berører menneskerettighederne for befolkningen i de besatte områder.

Virkningerne af atomudstråling.

(Dagsordenens punkt 33).

Det særlige politiske udvalg behandlede på et møde den 2. oktober 1970 beretningen fra FN's videnskabelige udvalg vedrørende virkningerne af atomudstråling (UNSCAR).

Beretningen, der er af meget teknisk karakter og politisk ukontroversiel, blev vedtaget under udvalgets 20. mødesamling i Geneve i tiden 21.-25. september 1970 under forsæde af professor B. Lindell fra Sverige. Den behandler bl. a. de genetiske virkninger af atomudstråling, fremkaldelse af kræft ved atomudstråling samt radioaktiv påvirkning af omgivelserne. En rapport om disse emner agtes tilstillet FN's 27. generalforsamling i 1972.

Ved fremlæggelsen i det særlige politiske udvalg høstede rapporten anerkendelse fra alle sider. Der blev især udtrykt glæde over det bidrag, det videnskabelige udvalg ville kunne yde til konferencen i 1972 i Stockholm om menneskets miljøproblemer.

Fra enkeltindlæggene kan nævnes New Zealands og Australiens bekymring over Frankrigs prøvesprængninger i Stillehavet. Tjekkoslavakiet fremhævede muligheden for snævrere samarbejde mellem atomenergior-

ganisationen (IAEA) og det videnskabelige udvalg (UNSCAR) og fandt desuden, at alle lande burde opfordres til at samarbejde med det videnskabelige udvalg.

Det af UNSCAR's medlemslande udarbejdede resolutionsforslag blev enstemmigt vedtaget af udvalget. Resolutionsteksten tager UNSCAR's beretning til efterretning, giver udtryk for anerkendelse af det værdifulde arbejde, udvalget har ydet for udbredelse af kendskabet til og forståelsen af atomudstrålingens virkninger og størrelse, og anmoder udvalget om at fortsætte sit arbejde, herunder afholde et nyt møde i juni 1971, samt om at fortsætte rapporteringsvirksomheden til generalforsamlingen. Herudover indeholder resolutionen i forhold til den under 24. samling vedtagne to nye operative paragraffer: Den henleder opmærksomheden på UNSCAR's invitation til FN's medlemslande eller medlemmer af særorganisationerne eller atomenergiorganisationen om at sende udvalget data, der ville sætte det i stand til at fastslå virkningerne af fredelig udnyttelse af atomenergi i form af udstrålingseksponering på menneskeheden. Endvidere udtrykker den anerkendelse af det videnskabelige udvalgs diskussioner vedrørende dets mulige bidrag til konferencen om menneskets miljøproblemer og anbefaler, at generalsekretæren gør fuldt brug af udvalgets relevante erfaringer i forberedelserne til denne conference.

Rapporten blev fremlagt i generalforsamlingen den 13. oktober 1970, hvor den blev vedtaget uden talerindlæg og med akklamation. (Res. 2623 (XXV)).

Apartheid-spørgsmålet.

(Dagsordenens punkt 34).

I. Indledning.

Under behandlingen af apartheid-spørgsmålet kunne det konstateres, at hovedparten af de afro-asiatiske lande i realiteten opretholdt den skærpede kurs, som var karakteristisk for 24. samling. Talrige indlæg fra afroasiatiske lande tilkendegav utålmodighed over de udeblevne resultater af FN-resolutionerne om våbenblokade og andre